

Föredragningslista till sammanträdet

47 § SAMMANTRÄDETS KONSTITUERANDE.....	3
48 § INFORMATIONÄRENDE OCH TILLKÄNNAGIVANDE	4
49 § BUDGETDIREKTIV FÖR 2019	5
50 § BUDGETÄNDRING – AVKSRIVNINGAR.....	7
51 § SKATTESATSER ÅR 2019	8
52 § UTÖKNING AV RAM FÖR ALLMÄN SOCIAL VERKSAMHET	11
53 § MOTION – AVSLUTANDE AV ARBETET MED SAMGÅNGSAVTAL MELLAN GETA, FINSTRÖM OCH SUND	12
54 § INITIATIV OM FOLKOMRSÖTNING GÄLLANDE FÖRSLAG TILL KOMMUNSAMMANSLAGNING AV KOMMUNERNA FINSTRÖM, GETA OCH SUND	15
55 § SAMMANTRÄDETS AVSLUTANDE, BESVÄRSANVISNING	24

Sammanträdeskallelsen har utfärdats samt anslagits på den elektroniska anslagstavlan för offentliga kungörelser i Geta kommun den 25.7.2018. Protokollet kungörs och framläggs till allmänt påseende på kommunkansliet i Geta den 2.8.2018

Geta 25.7.2018
Gun-Britt Lyngander
Kommunfullmäktiges ordförande

Enligt uppdrag

_____
Gustav Blomberg

Protokolljustering: _____

47 § SAMMANTRÄDETS KONSTITUERANDE**Kfge § 47/1.8.2018****SAMMANTRÄDETS ÖPPNANDE**

Sammanträdet öppnas kl. 19.00 av ordförande.

NAMNUPPROP

Vid namnuppropet är sex (6) ordinarie ledamöter närvarande. Ledamot Ramona Jansson-Eker har meddelat förhinder. Ledamöterna Dan-Johan Dahlblom och Jenny Stara är ej närvarande. Ersättare har ej kallats in eftersom Getalistan saknar ersättare. Sålunda är sammanlagt sex (6) ledamöter närvarande vid uppropet.

SAMMANKALLNING OCH BESLUTFÖRHET

KomL §§ 23, 40 och 42 samt förvaltningsstadgan §§ 12-14.

Kallelse till fullmäktiges sammanträden skall minst sex dagar före sammanträdet kungöras på kommunens anslagstavla och på hemsidan samt sändas till varje fullmäktigeledamot separat, första ersättarna från varje lista för ledamöterna i fullmäktige, styrelsens ordförande, viceordförande samt revisorerna. I kallelsen skall anges tidpunkten och platsen för sammanträdet och vilka ärenden som skall behandlas.

Fullmäktige är beslutfört då minst två tredjedelar av ledamöterna är närvarande. Om antalet närvarande ledamöter understiger två tredjedelar till följd av att en eller flera av de närvarande ledamöterna är jäviga i ett ärende, är fullmäktige ändå beslutfört i ärendet.

Konstateras:

Kallelse med föredragningslista har kungjorts och skickats per e-post den 25 juli och per papperspost den 26 juli, varför sammanträdet torde kunna konstateras vara lagenligt sammankallat.

Beslut:

Kommunfullmäktige konstateras vara lagligen sammankallat och beslutfört.

PROTOKOLLJUSTERING

Till protokolljusterare utses Anders Jansson och John Carlsson.

Protokolljustering sker direkt efter sammanträdet på kommunkansliet i Vestergeta.

**KOMPLETTERING, GODKÄNNANDE AV
FÖREDRAGNINGSLISTA**

Föredragningslistan godkänns.

Protokolljustering: _____

48 § INFORMATIONÄRENEN OCH TILLKÄNNAGIVANDEN

Kfge § 48/1.8.2018

Kommunstyrelsens protokoll nr 9/2018 och nr 10/2018. Protokollen finns på kommunens hemsida www.geta.ax -> Så fungerar kommunen -> Beslutsprotokoll.

Tillkännagivande beslut **Kst § 86/12.6.2018:**

En arbetsgrupp bestående av ekonomen och kommundirektören från tjänstemannasidan samt Kim Björling från styrelsen har skapats för att se över kommunens ekonomi. Ledande tjänstemän (ansvariga för verksamheterna) kallas in till mötena vid behov. Styrelseordförande och fullmäktigeordförande har närvarorätt vid mötena.

Arbetsgruppens uppgift är att inför kommunstyrelsens behandling av budgeten för 2019 föreslå kostnadsinbesparingar och intäktsökningar för den ordinarie verksamheten utgående från de föreslagna ramarna i budgetdirektivet för 2019. En rapport med förslagen skall uppgöras och vara styrelsen tillhanda innan första budgetmötet i oktober månad.

Förslag:

Kommunfullmäktige antecknar informationen för kännedom.

BESLUT:

Enligt förslag.

---

49 § BUDGETDIREKTIV FÖR 2019**Kst § 85/12.6.2018**

./.

Kommundirektören och ekonomen har tagit fram förslag på budgetdirektiv för 2019 enligt bilaga.

Bilaga KST § 85/2018

Budgetdirektivet anger de ekonomiska ramarna för alla kommunens uppgiftsområden; Kommunledning, Allmän social verksamhet, Hemservice och Äldreomsorg, Barnomsorg, Undervisningsverksamhet, Centralkök, Bibliotek och kultur, Byggnadstillsyn, Byggnader och anläggningar, Trafikleder och allmänna områden, Vatten och avlopp, Avfallshantering, Brand- och räddningsnämnden samt Lantbruksnämnden.

I budgetdirektivet föreslår man också nivå för kommunens skattesatser. Beräkningen till detta budgetdirektiv utgår från en schematisk översyn där bokslut 2017 utgör grunden samt till vissa delar Budget 2018. För att försöka få en budget i balans och motverka de kraftigt sjunkande landskapsandelarna föreslås att varje uppgiftsområde sparar minst 5 % av 2017 års boksluts siffror, förutom uppgiftsområdena Allmän social verksamhet (sparar -1,5 % jämfört med Budget 2018) och Undervisningsverksamhet (sparar -5 % av Budget 2018). Dessa mål kommer att bli en utmaning för verksamheterna, men förhoppningen är att verksamhetscheferna ska finna sätt att spara utan att det går ut över kommunens service. Men det är heller inte uteslutet att inbesparingarna innebär försämrad service inom vissa områden.

Kommunen har sämre ekonomiska förutsättningar 2019 än tidigare år på grund av de kraftigt minskade landskapsandelarna. Minskningen sker i enligt en trappstegsmodell:

Övergång						
	Lsandel 2017	Lsandel 2018	Skillnad	2018	2019	2020
Brändö	1 099 352	1 120 840	125 826	-94 370	-62 913	-31 457
Föglö	1 664 137	1 346 373	-192 433	144 325	96 216	48 108
Geta	1 827 074	1 503 614	-183 491	137 618	91 745	45 873
Kumlinge	833 399	800 300	41 399	-31 049	-20 700	-10 350
Kökar	657 284	700 866	108 824	-81 618	-54 412	-27 206
Lumparland	788 747	582 139	-152 418	114 313	76 209	38 104
Vårdö	1 501 990	1 551 735	194 193	-145 645	-97 097	-48 548
Åland	36 134 249	33 057 025	0	0	0	0
Förändring	-3 077 224					
<i>Skickat från LR 2018-01-15</i>						

Det nya landskapsandelssystemet trädde i kraft 1.1.2018.

Protokolljustering: _____

Kommunfullmäktige

1.8.2018

kl. 19:00

Mötesplats: Geta kommunkansli i Vestergeta

Enligt budgetdirektivet skulle resultatet för budget 2019 blir +37 348 euro (inklusive avskrivningar och finansiella kostnader).

En skattehöjning om 1 procentenhet är medräknat i budgetdirektivet (17,5 % till 18,5 %), och kommunstyrelse- och fullmäktige kommer att inom kort behöva ta ställning till en skattehöjning.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen omfattar budgetdirektivet enligt bilaga och för densamma till fullmäktige för kännedom.

Med hänvisning till givna budgetdirektiv är målsättningen att varje uppgiftsområde bör hålla sig inom ramarna när budgeten för 2018 uppgörs och att eventuella avvikelser från direktivet ska förklaras och motiveras utförligt och härröra från lagstadgade uppgifter.

BESLUT:

Enligt förslag.

Kfge § 49/1.8.2018

_____

Budgetdirektivet för 2019 till kännedom för fullmäktige.

BESLUT:

Fullmäktige tar budgetdirektivet för 2019 till kännedom.

_____

50 § BUDGETÄNDRING – AVKSRIVNINGAR**Kst § 87/12.6.2017****Ekonomens beredning:**

Vid genomgång av budget 2018 har ekonomen konstaterat att avskrivningarna är delvis felaktigt inregistrerade i ekonomisystemet som investering istället för drift. Detta påverkar så att de avskrivningar som inregistrerade som en avskrivning på investering inte framkommer i resultaträkningen för kommunen. Samtliga avskrivningar gäller brand- och räddningsväsendet.

5041,27€ - Brandstationen

2 500,01€ - Brandbilen

Kommunstyrelsen bör med anledning av ovanstående anhålla om ändring i avskrivningar från budgeterade 137 873 euro till korrekta 145 415,22 euro.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen anhåller hos fullmäktige om ändring i driftbudgeten för avskrivningar från budgeterade totalt 137 873,94 euro till korrekta totalt 145 415,22 euro, mellanskillnaden är 7 541,28 euro.

Ramen för uppgiftsområdet Brand- och räddningsnämnd ändras med motsvarande summa, -7 541,28 euro, och ramen blir då totalt -30 991,28 euro.

BESLUT: Enligt förslag.
_____**Kfge § 50/1.8.2018****BESLUT:**Enligt styrelsens förslag.
_____

51 § SKATTESATSER ÅR 2019**Kst § 94/12.6.2018**

Kommunfullmäktige skall fastställda skattesatserna för år 2019 och anmälas till Skatteförvaltningen först den 17 november 2018. Men starka skäl finns för att redan nu behandla frågan för att i så god tid som möjligt känna till förutsättningarna när arbetet med budgeten för 2019 börjar i augusti.

	Getas nuvarande skattesatser	Snitt Åland	Landskommun
Inkomstskattesats	17,50 (2018)	17,51 (2018)	17,52 (2018)
Allmän fastighetsskatt	0,50 (2018)	0,39 (2018)	0,47 (2018)
Stadigvarande bostad	0,00 (2018)	0,14 (2018)	0,01 (2018)
Annan bostad	0,90 (2018)	0,90 (2018)	0,90 (2018)

Geta uppbär idag en kommunal inkomstskattesats om 17,50 %, vilket är marginellt lägre än genomsnittet för de åländska kommunerna 2018.

Den allmänna fastighetsskatten uppbärs på all privat tomtmark. Fastighetsskatten för stadigvarande bostadsbyggnad har avskaffats i Geta. Skattesatsen för övriga byggnader (sommartugor etc) är i samtliga kommuner maximalt vad lagen tillåter (2 § 1 mom fastighetsskattelag (1993:15) för landskapet Åland).

Det kan konstateras att Geta kommun gjorde ett minusresultat på - 119 000 euro år 2017 och enligt nuvarande budget för 2018 kommer kommunen att göra ett ännu sämre resultat om -289 177 euro. Kommunen är nu tvingad att höja inkomstskatten markant för att inte riskera likviditetskris (utbetalningar av löner och betalning av leverantörsfakturor) nästa år. Huvudförklaringen till det försämrade resultatet år 2017 är minskade skatteintäkter och när det gäller år 2018 är det framförallt de kraftigt minskade landskapsandelarna som bär skulden för de dåliga budgetutsikterna. För att uppnå en balanserad ekonomi är Geta kommun nu tvunget att höja inkomstskatten. Geta kommun har ett strukturellt problem där landskapsandelarna är en alltför hög andel av kommunens finansiering (över 50 %) och är väldigt beroende av landskapsandelarna och landskapsregeringens goda vilja. Detta beroende behöver kommunen försöka minska. Beroendet av landskapsandelarna har å sin sida sin förklaring i kommunens strukturella samhällliga och ekonomiska utmaningar.

Kommunens ekonomiska utmaningar består i, bland annat, relativt höga kostnader för lagstadgade uppgifter (exempelvis de sociala kostnaderna), institutionskostnaderna, höga investeringskostnader och en utmanande befolkningsstruktur.

Det nya av landskapsandelssystemet som trädde i kraft 1.1.2018 har slagit mycket hårt mot Geta kommuns ekonomi. Landskapsandelarna har för år 2018 minskat med -185 842, vilket är 6 % minskning av den totala skatte- och landskapsandelsfinansieringen för 2017. Landskapsandelarna kommer att minskas ytterligare år 2019 och har då minskat med -231 715 euro

Kommunfullmäktige

1.8.2018

kl. 19:00

Mötesplats: Geta kommunkansli i Vestergeta

jämfört med 2017 (eller 7,6 % minskning av totala skatte- och landskapsandelsfinansieringen).

Kommundirektören och ekonomen bedömer det som en absolut nödvändighet att höja inkomstskatten med 1 procentenhet till 18,5 % vilket skulle innebära en ökning av skatteintäkterna med cirka 80 000 euro (enligt Finlands kommunförbunds skatteverktyg).

Kommunen har ej möjlighet att höja fastighetsskatten för annan bostad (fritidsbostäder) då man redan tar ut det maximalt tillåtna. Däremot finns det möjlighet att ta ut mer allmän fastighetsskatt och mer fastighetsskatt för stadigvarande bostad. Men, eftersom kommunen starkt vill premiera inflyttning, bör man in i det sista undvika höjning av fastighetsskatten för stadigvarande boende.

Geta kommuns allmänna fastighetsskatt är 0,50 %. På norra Åland har både Finströms kommun och Sunds kommun 0,50 % emedan Saltvik har 0 %. Dock har flera mindre kommuner högre allmän fastighetsskatt, t.ex. Lumparland (0,60), Kökar (0,80 %) och Föglö (0,70 %). Uppfattning att det torde finnas utrymme att höja den allmänna fastighetsskatten. En höjning av 0,20 procentenheter innebär en skatteintäkt på cirka 20 000 (enligt Finlands kommunförbunds skatteverktyg).

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige fastställande av skattesatser för år 2018 enligt nedanstående:

Inkomstskattesats	18,50 %
Allmän fastighetsskatt	0,70 %
Stadigvarande boende	0,00 %
Övriga bostadsbyggnader	0,90 %
Allmännyttiga samfund	0,00 %

BESLUT:

Enligt förslag.

Kfge § 51/1.8.2018

Diskussion:

Anders Jansson föreslår enligt förslag, men med ändringen att den allmänna fastighetsskatten höjs till 0,6 %. John Carlsson och Marianne Asp-Gottberg stödjer förslaget.

Omröstningsproposition:

Styrelsens förslag

JA

Ledamot Anders Janssons förslag

NEJ

Protokolljustering: _____

Omröstning:

JA -

NEJ – Gunnel Henriksson, Marianne Asp-Gottberg, John Carlsson, Anders Jansson, Emilia Karlsson och Gun-Britt Lyngander.

BESLUT:

Kommunfullmäktige beslutar enhälligt enligt Anders Janssons förslag att inkomstskatten höjs till 18,5 % och den allmänna fastighetsskatten höjs till 0,6 %. Resten av skattesatserna hålls på nuvarande nivå.

---

52 § UTÖKNING AV RAM FÖR ALLMÄN SOCIAL VERKSAMHET**SocN § 19/6.6.2018**

I budget 2018 finns ingenting budgeterat för oförutsedda kostnader inom barnskyddet. För understöd till hushåll, handikappservice, finns 4 000 euro budgeterat där cirka hälften är förbrukat.

Oförutsedda utgifter har tillkommit i barnskyddet och de beräknas uppgå till 30 000 euro för resterande del av år 2018. Utöver detta tillkommer bostadsanpassningar som beräknas uppgå till cirka 17 000 euro.

Beviljande av anslag innebär att socialchefen kommer att ingå avtal från maj till och med första kvartalet 2019 med vårdgivare inom barnskyddet. Avtalet har två veckors uppsägningstid.

Ovanstående medför ett behov av utökning av ram om totalt 30 000 euro för kostnadsställe barnskydd (3114) och en omdisponering från kostnadsställe specialomsorg (3116) om 17 000 euro till kostnadsställe handikappservice (3115).

Socialchefens förslag:

Socialnämnden föreslår inför kommunstyrelsen att ramen för allmän social verksamhet utökas med 30 000 euro för att täcka kostnader för barnskydd.

Socialnämnden beslutar att omdisponera 17 000 euro från kostnadsställe specialomsorg (3116) till kostnadsställe handikappservice (3115).

Beslut:

Socialnämnden beslöt enligt förslag.

Kst § 98/12.6.2018**Kommundirektörens förslag:**

Kommunstyrelsen förslår inför kommunfullmäktige att ramen för uppgiftsområdet Allmän social verksamhet utökas med 30 000 euro för att täcka kostnader för barnskydd.

BESLUT:

Enligt förslag.

Kfge § 52/1.8.2018**BESLUT:**

Enligt styrelsens förslag.

53 § MOTION – AVSLUTANDE AV ARBETET MED SAMGÅNGSAVTAL MELLAN GETA, FINSTRÖM OCH SUND**Kfge § 39/15.5.2018**

./.

Den inlämnade motionen enligt bilaga. Den är undertecknad av ledamöterna Anders J Jansson och Gunnel Henriksson.
Bilaga KFGE § 39/2018.

Förste undertecknare Anders J Jansson redogjorde för motionens innehåll.

Motionens förslag är att kommunen avslutar sitt deltagande i framarbetande av ett samgångsavtal mellan Geta, Finström och Sund.

BESLUT:

Fullmäktige beslutar att remittera ärendet till kommunstyrelsen för vidare behandling.

Kst § 64/29.5.2018

Fullmäktigeledamöterna Anders Jansson (förste underskrivare) och Gunnel Henriksson har väckt motion att arbetet med samgångsavtalet mellan Geta, finström och Sund avbryts för Getas del.

Motiveringarna enligt motionen är följande:

- De tre kommunerna är inbördes för ojämlika till storlek och befolkningsmängd för att uppnå ett tillräckligt tillfredsställande avtal för Getas del
- Sund är till befolkningen dubbelt större än Geta, och Finström mer än dubbelt så stort som Sund
- Resultatet av samgångsförhandlingarna visar med tydlighet att Geta blir förlorare och i praktiken går miste om möjligheter till inflytande i den nya kommunen
- Geta och finström saknar landgräns med Sund vilket enligt kommunindelninglagen från 1997 uppfattas som en förutsättning för en sammanslagning
- Den av landskapsregeringen föreslagna reformen av kommunstrukturen på Åland är nära förestående.

I motionen skriver man också att ”en enkätundersökning med fördel kan genomföras där man efterfrågar getabornas åsikter om hur kommunen ska möta framtiden. Motionen enligt bilaga.

./.

Bilaga KST § 64/2018.

Kommundirektörens beredning

Styrgruppen som arbetar med att ta fram ett reviderat förslag till samgångsavtal mellan Finström Geta och Sund ”FGS”) är i slutet av förhandlingarna med det nya reviderade avtalsförslaget.

För att styrelsen och i slutändan fullmäktige ska kunna ta ett väl underbyggt beslut med anledning av det ärende som väckts i motionen bör det finnas tillräckligt med underlag för att de förtroendevalda skall veta vad de beslutar om. Därför bör styrelsen och fullmäktige ta ställning

Protokolljustering: _____

Kommunfullmäktige

1.8.2018

kl. 19:00

Mötesplats: Geta kommunkansli i Vestergeta

till motionen först när styrgruppen anser att de har ett reviderat avtalsförslag som kan göras offentligt och utgöra underlag till behandling av motionen.

Enligt styrgruppens tidtabell kommer ett färdigt reviderat förslag till samgångsavtal finnas tillgängligt i augusti. Däremot kan det finnas möjlighet för styrelsen och fullmäktige i Geta att i juni få ta del av ett första utkast av det reviderade avtalsförslaget.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att behandla motionen när ett reviderat avtalsförslag finns tillgängligt för kommunstyrelsen. Motionen behandlas i så skyndsam ordning som möjligt.

BESLUT:

Enligt förslag.

Kst § 102/24.7.2018

./.

Styrgruppen som arbetat med att ta fram ett förslag till samgångsavtal mellan Finström Geta och Sund har förhandlat fram ett reviderat avtalsförslag. Avtalsförslaget enligt bilaga.
Bilaga KST § 102/2018.

Avtalsförslaget finns även publicerat på kommunens hemsida samt på kommunkansliet och biblioteket.

Nu finns tillräckligt med underlag för att behandla anhängigjörd motion.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför fullmäktige huruvida motionen förkastas eller dess förslag godkänns.

Diskussion:

Styrelseledamot Kjell Berndtsson föreslår att motionen förkastas med motiveringen att ett reviderat samgångsavtal redan finns klart. Även en heltäckande enkätundersökning kommer sannolikt att skickas ut i början av augusti, vilket torde ge ett ännu bättre underlag till kommunfullmäktiges beslut (JA/NEJ) om FGS-avtalet. I enkäten finns även frågor om LRs sammanslagningsförslag och om Geta bör förbli egen kommun. Fullmäktige planeras besluta om FGS-avtalet tidig höst 2018. Detta hindrar inte parallellt arbete med den av LR initierade sammanslagningsundersökningen

BESLUT:

Kommunstyrelsen beslutar enhälligt enligt Kjell Berndtssons förslag.

Kfge § 53/1.8.2018**Diskussion:**

Gunnel Henriksson föreslår att motionen bifalls. Förslaget understöds av Anders Jansson.

Protokolljustering: _____

Kommunfullmäktige

1.8.2018

kl. 19:00

Mötesplats: Geta kommunkansli i Vestergeta

Omröstningsproposition:

Styrelsens förslag

JA

Ledamot Gunnel Henrikssons förslag

NEJ

Omröstning:

JA – Marianne Asp-Gottberg, Emilia Karlsson,

NEJ – Gunnel Henriksson, John Carlsson, Anders Jansson, Gun-Britt Lyngander

BESLUT:

Fullmäktige beslutar att bifalla motionen och godkänna dess förslag efter omröstning (2 för styrelsens förslag och 4 för Henrikssons förslag) och avslutar därmed FGS-arbetet. Geta kommun avslutar därmed också arbetet i FGS-styrgruppen.

---

54 § INITIATIV OM FOLKOMRSÖTNING GÄLLANDE FÖRSLAG TILL KOMMUNSAMMANSLAGNING AV KOMMUNERNA FINSTRÖM, GETA OCH SUND

Kst § 49/10.4.2018

Ett medborgarinitiativ av 35 röstberättigade getabor har inlämnats den 5.4.2018. Totalt röstberättigade i Geta är drygt 455 personer. Det betyder att medborgarinitiativet överskrider den stipulerade gränsen på 5 procent av de röstberättigade getaborna, vilket gör att initiativet skall behandlas av kommunfullmäktige, 35 § i kommunallagen.

Undertecknarna tar initiativ där de ber kommunfullmäktige besluta om en folkomröstning i Geta kommun med följande text:

”Skall Geta kommun gå ihop med Finström och Sund i enlighet med samgångsavtal?

JA ( )   NEJ ( )   KAN EJ TA STÄLLNING ( )”

./.

Bilaga KST § 50a/2018.

Instruktioner och regler kring kommunala folkomröstningar

Landskapsregeringens tjänsteman Casper Wredes presentation daterat 7 september 2017:

Rådgivande kommunala folkomröstningar

Rösträtt

30a §. (Kommunallagen) Rösträtt i kommunal folkomröstning

Rösträtt i en rådgivande kommunal folkomröstning som förrättas i kommunen har den som

1) fyller 18 år senast på röstningsdagen,

2) har kommunen som sin hemkommun enligt lagen om hemkommun den dag fullmäktige fattar beslut om att ordna folkomröstningen och

3) har åländsk hembygdsrätt.

Rösträtt har även den som saknar åländsk hembygdsrätt men uppfyller i 1 mom. 1 och 2 punkten angivna kriterier och som har haft en kommun i landskapet som hemkommun under ett år närmast före röstningsdagen.

Tidpunkt

2 §. (LL om rådg. komm. folkomröstn.) Tidpunkt och plats för folkomröstning

En folkomröstning ordnas den söndag som kommunfullmäktige bestämmer.

Om indelning i röstningsområden bestäms i 2 § landskapslagen (1970:39) om lagtingsval och kommunalval. Fullmäktige kan dock besluta att flera röstningsområden skall ha ett gemensamt röstningsställe. (1999/8)

Beslut

3 §. (LL om rådg. komm. folkomröstn.) Beslut om att ordna folkomröstning

Kommunfullmäktige

1.8.2018

kl. 19:00

Mötesplats: Geta kommunkansli i Vestergeta

Beslut om att ordna folkomröstning skall fattas minst 60 dagar före den dag omröstningen skall ske.

Av kommunfullmäktiges beslut skall framgå tidpunkten för omröstningen, den fråga omröstningen avser samt de alternativ som föreläggs väljarna. I beslutet skall röstsedlarnas innehåll och utseende fastställas.

De alternativ som föreläggs väljarna anges på samma röstsedel. Den röstande skall alltid ha möjlighet att ge uttryck för att han eller hon inte stöder något av alternativen.

Organ

- *Kommunala centralnämnden har övergripande ansvar*
- *Röstningsnämnder för varje röstningsområde (tillsätts vid behov)*

Rösträttsregister

- *Uppgifter från BRC+lr (ang. hembygdsrätt)*
- *Lika som vid val (men ingen prövningsrätt)*
- *OBS En registerbeskrivning enligt personuppgiftslagen behövs*

Tillbehör

16 §. (LL om rådg. komm. folkomröstn.) Tryckning av röstsedlar och brevröstningshandlingar

Kommunen låter trycka de röstsedlar samt tillverka de brevröstningshandlingar som används vid en folkomröstning. Av röstsedeln skall framgå hur den skall vikas ihop och den skall vara sådan att rösthemligheten tryggas. Röstsedeln skall tryckas på gult papper. Kommentar: Det finns ingen bestämmelse om röstsedelns format. Det kan vara lämpligt att använda samma format som valsedlar, dvs. 148x210 mm. Det är detsamma som en halv A4-sida. Röstsedeln ska vikas dubbel.

Dessutom behövs:

- *Röstlängder*
- *Valkuvert*
- *Följebrev*
- *Ytterkuvert*
- *Röstningsanvisningar (för brevröstning)*
- *Röstningslokaler med utrustning*
- *Förseglingstillbehör (fås från landskapsregeringen)*

Frågan som ställs

- *Bestäms av fullmäktige*
- *Lagar talan om frågan, alltså i singularis. Men lagen förbjuder inte att flera frågor ställs*
- *Ska "höra till kommunens uppgifter (Kommunallgen 34 §)*
- *Bör kunna besvaras med "ja" eller "nej" – dessutom gäller följande: "Den röstande skall alltid ha möjlighet att ge uttryck för att han eller hon inte stöder något av alternativen." (LL om rådgivande kommunala folkomröstningar 3 §)*

Röstningsprocedur

- *I allt väsentligt som vid val*
- *Förtidsröstning endast per brev*

Protokolljustering: _____

Kommunfullmäktige

1.8.2018

kl. 19:00

Mötesplats: Geta kommunkansli i Vestergeta

- *Inga förtidsröstningsställen*
- *Inga valbestyrelser*

Kostnader

- *Kommunen står för alla kostnader utom för förseglingstillbehören*

Lagstiftning

- *Kommunallag (1997:73) för Åland, § 34 och 35*
- *Landskapslag (1998:20) om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar*

./.

Bilaga KST § 50b/2018.

Fullmäktige i kommunerna Finström, Geta och Sund inkom år 2016 med en ansökan till Ålands landskapsregering om att landskapsregeringen måtte tillsätta en kommunindelingsutredare enligt landskapslagen om tillämpning av i landskapet Åland om vissa lagar om kommunindelning (ÅFS och kommunindelningslagen (FFS 1196/1997)). Kommunindelingsutredare Siv Sandberg har den 25 oktober 2017 kommit med sin rapport om kommunindelningsutredning för Finström, Geta och Sund.

Kommunindelningslag (FFS 1196/1997)*8 § Inlämnande av särskild utredning**(...).*

Om utredningen visar att kommunindelningen bör ändras, skall utredaren uppgöra ett förslag till ändring i kommunindelningen och till de bestämmelser och beslut som behövs med anledning därav. Angående utredarens förslag gäller vad som bestäms om framställning till ändring i kommunindelningen.

Utredaren skall efter behov även föreslå att en i 30 § kommunallagen (365/1995) avsedd kommunal folkomröstning förrättas angående utredarens förslag till ändring i kommunindelningen. Utifrån utredarens förslag kan ministeriet bestämma att en folkomröstning skall ordnas.
(...)

Den underförstådda meningen i kommunindelningslagen är att folkomröstning kan ordnas i det skede det finns ett konkret sammanslagningsavtal att ta ställning till. Kommunindelingsutredaren ska alltså enligt 8 § i kommunindelningslagen ta ställning till om det enligt utredaren behövs en riktgivande folkomröstning som en del i hörande av allmänheten i samband med slutrapporten. Detta har utredaren gjort på sid 34 i rapporten:

Inför det slutliga beslutet om kommunsammanslagningsframställan ska kommunerna höra kommuninvånarna i frågan. Det kan ske genom att göra information om sammanslagningen tillgänglig för invånarna och genom att ordna invånarmöten i kommunerna. Ifall kommunernas ledning finner det lämpligt kan de utreda invånarnas åsikter om sammanslagningen genom en opinionsundersökning till en tillräckligt stor del av befolkningen i de berörda kommunerna.

Protokolljustering: _____

Kommunindelingsutredaren har med andra ord inte föreslagit att allmänheten ska höras genom folkomröstning, utan hon har föreslagit att det skulle ske genom invånarmöten och möjligtvis opinionsundersökning. Därför har inte kommunerna Finström och Geta automatiskt gått inför folkomröstning, utan man har gått på Siv Sandbergs förslag och hållit invånarmöten samt också ställt ut avtalsförslaget till allmänt påseende med möjlighet för allmänheten att föra in skriftliga synpunkter på avtalsförslaget för sammanslagning av Finström, Geta och Sund. Dock har ingen opinionsundersökning utförts.

En styrgrupp, utsedd av kommunernas styrelser, har sedan färdigställande av kommunindelingsutredningen haft som uppdrag på mandat från kommunstyrelserna att ta fram underlag och förslag till avtal för sammanslagning mellan Finström, Geta och Sund. Till denna styrgrupp har kommunstyrelserna också tilldelat uppdraget att ordna invånarmöten och ta fram förslag på hur allmänheten ska höras. Styrgruppen består av respektive kommuns styrelse utsedda politiska representanter samt respektive kommuns kommundirektör och ekonomichef.

Hörande av allmänheten har skett genom:

- information om kommunindelingsutredningen har funnits lättillgänglig på kommunernas hemsidor och har informerats om i kommunernas kommunblad,
- tre stycken invånarmöten för allmänheten har hållits i januari tillsammans med kommunindelingsutredaren (inbjudan skickades ut per post till alla hushåll);
  - Sund den 16.1.2018 kl 18:00, Tallgården
  - Finström den 16.1.2018 kl 20:00, GHS
  - Geta den 17.1.2018 kl 19:00, Geta skola
- ett större invånarmöte hölls 5.4.2018 på Breidablick där förslag till sammanslagningsavtal presenterades för allmänheten (inbjudan skickades ut per post till alla hushåll).

Det är viktigt att påpeka i sammanhanget att både större och mindre ändringar fortfarande kan ske i det till påseende för allmänheten liggande avtalsförslaget. Efter utställningstiden är avslutad kommer styrgruppen att sammanställa alla inkomna synpunkter under utställningstiden samt gå igenom de mötesanteckningar som uppgjorts från dels det gemensamma styrelse- och fullmäktigemötet den 27.3.2018 och dels invånarmötet den 5.4.2018.

Konstateras att Sunds kommun på kort tid har haft två folkomröstningar gällande frågan om kommunsammanslagning. De fick sina två folkomröstningar genom ett medborgarinitiativ och en motion i kommunfullmäktige, men dessa initiativ togs förra året varför man hunnit väl att genomföra omröstningarna (den andra och sista genomförs söndagen den 8.4.2018) innan respektive kommuns kommunfullmäktige i mitten av enligt nuvarande tidsplan tar beslut huruvida sammanslagning av kommunerna verkställs.

Kommunfullmäktige

1.8.2018

kl. 19:00

Mötesplats: Geta kommunkansli i Vestergeta

Detta anhängigjorda medborgarinitiativ om att hålla en folkomröstning gällande förslag till samgång mellan Finström, Geta och Sund har inkommit väldigt sent i processen vilket gör att kommunens beslutsfattare nu står inför det inte alldeles lätta valet att antingen besluta att skjuta upp förslag till sammanslagning till år 2020 och då ha möjlighet att genomföra folkomröstning eller möjligtvis en opinions- eller enkätundersökning, eller besluta att avslå initiativet och fortsätta med samma målsättning att förslag till sammanslagning är 2019.

Folkomröstningar utförs enligt vad lagen uppger och är strikt reglerade. Och andra sidan, om man vill pejla invånarnas uppfattning om kommunsammanslagningar eller utreda huruvida FGS-sammanslagningen enligt förslag till sammanslagningsavtal har stöd bland befolkningen kan en opinions- eller enkätundersökning vara ett fullgott alternativ. Denna undersökning kan innehålla flera frågor och kan genomföras också i ett skede när inget konkret underlag föreligger. Frågorna i en sådan undersökning bör skrivas av oberoende som har det som profession, t.ex. utredningsbyråer, eller -institut eller universitet (ex. Ålands statistik och utredningsbyrå, Åsub). Likaså bör samma oberoende skriva rapporten efter utförd undersökning.

Siv Sandberg har gjort en sammanställning om ”Folkomröstning och opinionsundersökning som metoder för att höra kommuninnevånarna i samband med en kommunsammanslagning” samt ”Genomförda folkomröstningar om kommunsammanslagningar i Finland 1991 – 2015”.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige besvarar medborgarinitiativet med att kommunen har, i enlighet med kommunindelningsutredarens rekommendation, tagit i beaktande och utrett invånarnas åsikter om sammanslagning genom, information på hemsidan och kommunblad, invånarmöten samt även utställning av förslag till sammanslagningsavtal för påseende med möjlighet att framföra synpunkter. Därutöver föreslår kommunstyrelsen inför fullmäktige att en opinions- eller enkätundersökning utförs under våren/sommaren för att undersöka stödet till sammanslagning av kommunerna Finström, Geta och Sund.

Kommunen gör fortsättningsvis information om sammanslagningen (kommunindelningsutredning och förslag till samgångsavtal) tillgänglig för invånarna, genom hemsidan, och information i Getabladet. Materialet finns i pappersform att läsa i biblioteket och kommunkansliet.

Opinions- eller enkätundersökningen kan med fördel utföras i samråd med Finströms och Sunds kommun för att effektivisera undersökningen.

Diskussion:

Ledamot Kjell Berndtsson föreslår med understöd av Kim Björling: Kommunstyrelsen beslutar föreslå att kommunfullmäktige besvarar medborgarinitiativet med att kommunen har, i enlighet med kommunindelningsutredarens rekommendation, tagit i beaktande och utrett invånarnas åsikter om sammanslagning genom, information på hemsidan

Protokolljustering: _____

Kommunfullmäktige

1.8.2018

kl. 19:00

Mötesplats: Geta kommunkansli i Vestergeta

och kommunblad, invånarmöten samt utställning av förslag till sammanslagningsavtal för påseende med möjlighet att framföra synpunkter.

Medborgarna har nu möjlighet att ge sina egenformulerade synpunkter på avtalet, med ytterligare motiveringar än vad som i en folkomröstning kan ge. Dessa synpunkter vägleder om och vad som behöver ändras för en eventuell fortsättning. I folkomröstningen kan bara 1 av 3 fördefinierade svar ges. Fullmäktigeledamöterna kan enkelt misstolka folkomröstningens utfall.

Kommunen gör fortsättningsvis information om sammanslagningen (kommunindelningsutredning och förslag till samgångsavtal) tillgänglig för invånarna, genom hemsidan, och information i Getabladet att materialet finns i pappersform att läsa i biblioteket och kommunkansliet.

Omröstningsproposition:

Kommundirektörens förslag: JA

Ledamot Kjell Berndtssons förslag: NEJ

Omröstning:

JA: Marie-Louise Samuelsson-Carlsson, Mats Sjöblom,

NEJ: Linda-Marie Bladh, Kim Björling, Kjell Berndtsson

Resultat

JA: 2 röster

NEJ: 3 röster

BESLUT

Kommunstyrelsen beslutar enligt ledamot Kjell Berndtssons förslag efter omröstning.

Kfge § 32/25.4.2018**Diskussion:**

Anders J Jansson föreslår, med understöd av ledamot Gunnel Henriksson, att ärendet återremitteras till styrelsen där det tas upp till ny behandling. Förslaget understöds också av de övriga ledamöterna.

BESLUT:

Kommunfullmäktige beslutar att ärendet återremitteras till styrelsen och tas upp till ny behandling.

Kst § 60/2.5.2018

Konstateras att Styrgruppen för FGS har vid sitt senaste möte den 19.4.2018 beslutat att det reviderade avtalsförslaget för samgång mellan Finström, Geta och Sund kommer att utgå från att samgången verkställs först 1.1.2020, istället för 1.1.2019 som var den tidpunkt som framfördes i det förslag till samgångsavtal som ställdes ut för allmänheten i april och som medborgarinitiativet är grundat på.

Protokolljustering: _____

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att medborgarinitiativet om folkomröstning avslås med motivering att kommunen, i enlighet med utredaren Siv Sandbergs rekommendationer i kommunindelingsutredningen, tagit i beaktande och utrett invånarnas åsikter om sammanslagning mellan kommunerna Finström, Geta och Sund genom information på hemsidan och kommunblad, flera invånarmöten samt även utställning av förslag till sammanslagningsavtal för påseende med möjlighet att framföra synpunkter, vilket har annonserats om i dagstidningarna.

Kommunstyrelsen föreslår istället inför fullmäktige att en enkätundersökning utförs för att undersöka stödet av sammanslagning av kommunerna Finström, Geta och Sund. I enkäten kan även flera frågor rörande eventuella framtida kommunsammanslagningar finnas. Det föreslås att enkäten skickas ut till alla röstberättigade i Geta kommun.

Diskussion:

Kim Björling föreslår att medborgarinitiativet om folkomröstning avslås, med motivering enligt kommundirektörens motivering ovan.

Kommunstyrelsen ordnar istället ett protokollfört invånarmöte med en öppen diskussion med kommunledningen där frågor och synpunkter kan ställas och svar ges. Förslaget understöds av Camilla Andersson.

Omröstningsproposition:

Kommundirektörens förslag: JA

Ledamot Kim Björling förslag: NEJ

Omröstning:

JA: Gunnel Nordlund-White, Helena Martinsson, Mats Sjöblom

NEJ: Camilla Andersson och Kim Björling

Resultat

JA: 3 röster

NEJ: 2 röster

BESLUT

Kommunstyrelsen beslutar, efter omröstning, enligt kommundirektörens förslag.

Kfge § 38/15.5.2018

Diskussion:

Anders J Jansson föreslår att ärendet återremitteras med anledning av att motionen som lämnades in den 15.5.2018 (Kfge § 39/15.5.2018) först skall behandlas i fullmäktige. Förslaget understöds av samtliga närvarande.

BESLUT:

Fullmäktige beslutar enhälligt att ärendet återremitteras i väntan på att fullmäktige behandlat motionen i Kfge § 39/15.5.2018.

Kst § 65/29.5.2018

Konstaterar att fullmäktige igen återremitterat ärendet. Fullmäktige beslutade att medborgarinitiativet om folkomröstning ska behandlas efter att motionen som togs upp i fullmäktige i Kfge § 39/15.5.2018 slutbehandlas i fullmäktige.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen konstaterar att motionen om avslutande av FGS-arbetet som väcktes vid fullmäktigemötet den 15 maj (Kfge § 39/15.5.2018) är under beredning av styrelsen. Motionen samt medborgarinitiativet om folkomröstning behandlas av styrelsen i så skyndsam ordning som möjligt.

BESLUT:

Enligt förslag.

Kst § 103/24.7.2018

Det initiativ som i Finström togs om folkomröstning gällande förslaget att genomföra en kommunsammanslagning mellan Finström, Geta och Sund avgjordes i våras i Finströms fullmäktige. Där beslutade Finström att ej genomföra en folkomröstning, utan istället genomföra den mer lämpade formen att efterhöra medborgarnas synpunkter genom en enkätundersökning.

Förberedelser i Geta, Finström och Sund har vidtagits för att verkställa en enkätundersökning i börjar av augusti till alla röstberättigade i de tre kommunerna. Utgångspunkten för enkätens upplägg är några få och enkla frågor som ryms på ett A4-papper.

Finström och Sund har redan beslutat att de genomför enkätundersökningen.

Konstateras att undertecknarna i motionen som togs upp i fullmäktige i Kfge § 39/15.5.2018 föreslår att en enkätundersökning med fördel kan ordnas.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att medborgarinitiativet om folkomröstning avslås med motivering att kommunen, i enlighet med utredaren Siv Sandbergs rekommendationer i kommunindelningens utredningen, tagit i beaktande och utrett invånarnas åsikter om sammanslagning mellan kommunerna Finström, Geta och Sund genom information på hemsidan och kommunblad, flera invånarmöten samt även utställning av förslag till sammanslagningsavtal för påseende med möjlighet att framföra synpunkter, vilket har annonserats om i dagstidningarna. Dock har ingen enkät- eller opinionsundersökning utförts.

Kommunstyrelsen förordar istället att en enkätundersökning med frågor kring framtidens kommunstruktur ordnas.

BESLUT:

Enligt förslag.

Kfge § 54/1.8.2018

BESLUT:

Fullmäktige konstaterar att initiativet om folkomröstning om Geta ska slås ihop med Finström och Sund förfaller i och med beslutet Kfge § 53/1.8.2018.

Fullmäktige beslutar därutöver att en enkätundersökning utifrån de nya förutsättningarna görs. Beredning av enkätundersökningen och dess frågeställningar utförs av styrelsen och förslaget godkänns därefter av fullmäktige.

_____

55 § SAMMANTRÄDETS AVSLUTANDE, BESVÄRSANVISNING

Kfge § 55/1.8.2018

Lagenlig besväransvisning meddelas och kommunfullmäktige-sammanträde nr 7/2018 förklaras avslutat klockan 20.37. Besväransvisningen bifogas protokollet.

Paragraf §§ 47-55**BESVÄRSANVISNING****Förbud att söka ändring**

Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet kan enligt 112 § kommunallagen kommunalbesvär inte anföras över beslutet.

Paragrafer: 48-49, 54-55

KOMMUNALBESVÄR

Kommunalbesvär kan i enlighet med 111 § kommunallagen anföras över följande beslut:

Paragrafer: 47, 50-53

Besvärsmyndighet och besvärstid

Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att

- 1) beslutet tillkommit i felaktig ordning
- 2) den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
- 3) beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet är: Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 Mariehamn

Besvärstid 30 dagar från dagen för delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt.

Besvärshandlingarna skall vara inlämnade till besvärsmyndigheten före utgången av besvärstiden. Om besvärstidens sista dag är helgdag, självstyrelsedag, självständighetsdag, första maj, jul- eller midsommarafton eller helgfri lördag, får besvärshandlingarna inlämnas den första vardagen därefter.

Besvärstiden för beslut enligt plan- och bygglag för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på den kommunala anslagstavlan.

FÖRVALTNINGSBESVÄR**I besvärsskriften skall uppges**

- ändringssökandens namn, yrke, boningsort och postadress
- vilket beslut som överklagas
- vilka ändringar som yrkas i beslutet
- motiveringarna till att beslutet bör ändras

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också hans yrke, boningsort och postadress anges. Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia och intyg om den dag från vilken besvärstiden skall räknas.

Inlämnande av handlingarna

Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärsmyndigheten (Ålands förvaltningsdomstol) före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.

Avgift

Förvaltningsdomstolen kan ta ut en rättegångsavgift för behandlingen av ett ärende som gäller sökande av ändring. Om avgifterna föreskrivs i lag om domstolsavgifter (FFS 1455/2015). Rättegångsavgiften är för närvarande 250 euro.

Protokolljustering: _____